

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	14 เม.ย. 2552	18	6482	5

ซอยเรื่อง เมืองล้านนา ปีที่ ๑๑

เครื่องมือหินโบราณที่ “ดอยภูซาง” เมืองน่าน

๕
ฝน

แผ่นดินน่านเคยเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์เมื่อหลายหมื่นปีก่อน ปรากฏหลักฐานเมื่อพบเครื่องมือหินกระเทาะแบบหยาบๆ ในสมัยหินเก่าจากบริเวณเสาดิน บ้านน้ำหก ต.เชียงของ อ.น่าน้อย และบ้านดู่ใต้ ต.ดู่ใต้ อ.เมือง ซึ่งนักโบราณคดี กำหนดอายุราว 2 แสนถึง 7 พันปี

จากการสำรวจแหล่งโบราณคดีในจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ.2527-2546 พบหลักฐานการผลิตเครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ อายุราว 4,000 ปี ในพื้นที่ต่อเนื่องมากกว่า 10 ตารางกิโลเมตร และพบแหล่งผลิตเครื่องถ้วยชามเคลือบเนื้อแกร่ง สมัยพุทธศตวรรษที่ 18- 22 ในพื้นที่อีกราว 3 ตารางกิโลเมตรทางตะวันออกของแม่น้ำน่าน ในเขตอำเภอเมือง ตามแนวเทือกเขาน้อย เขาหินแก้ว เขวชมพู่ และดอยปู่แก้วที่โอบล้อมแอ่งที่ราบขนาดใหญ่ของกลุ่มแม่น้ำสุมุนและลุ่มน้ำชาว ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 80 ตารางกิโลเมตร

ในรายงานการสำรวจของ อาจารย์สายัญต์ ไพธัญญิตต์ พบว่าในขั้นต้นได้สำรวจพบเครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ชาวบ้านเรียกว่า “เสียมตุน” ซึ่งมีลักษณะเป็นขวานหินขัด และขวานกระเทาะอยู่ทั่วไป นอกจากนั้นยังสำรวจพบเครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ อีกหลายชนิด ได้แก่ ค้อนหิน ซึ่งทำจากกรวดท้องน้ำมีความแข็งแรงทนทาน ใช้สำหรับทุบหรือตอยก่อนหินอื่นที่ต้องการกระเทาะ ตกแต่งให้เป็นเครื่องมือรูปต่างๆ ในบริเวณดังกล่าวยังพบสะเก็ดหิน หรือ ชีกากหิน ซึ่งเกิดจากการกระเทาะตกแต่ง

เครื่องมือหินในขั้นตอนต่างๆ เป็นหลักฐานที่พบมากที่สุด จำนวนกว่าหนึ่งล้านชิ้น

จากการสำรวจยังพบว่า พื้นที่ในบริเวณดอยภูซาง ซึ่งเป็นภูเขาใหญ่ทอดตามแนวเหนือ-ใต้ ใกล้บ้านก้อด บ้านสะไมย์ ต.นาชาว อ.เมือง เป็นแหล่งโบราณคดีที่ยังคงสภาพสมบูรณ์ที่สุด มีการรบกวนและถูกทำลายน้อยมาก ดอยภูซางมีความกว้างตามแนวตะวันออก-ตะวันตกประมาณ 1,300 เมตร ความยาวจากเหนือถึงใต้ประมาณ 4,000 เมตร โดยมียอดสูงสุดอยู่ทางด้านทิศใต้ สูงจากพื้น

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	14 เม.ย. 2552	18	6482	5

ราบประมาณ 100 เมตร ในบริเวณยังพบหิน
วัตถุดิบประเภทควอร์ตไซต์เนื้อละเอียดและหิน
แก้วภูเขาไฟสีดำ หินบะซอลต์เนื้อละเอียดสีดำ
และหินไดอะเบสสีเขียวเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้
นั้นยังพบร่องรอยการกระแทกผลิตเครื่องมือหิน
ตั้งแต่ที่ลาดเชิงเขาขึ้นไปจนถึงบริเวณยอดเขา

เดือนมีนาคม 2546 กำนันตำบล
นาขานำชาวบ้านชุมชนบ้านก้อดและบ้าน
ดอนคีรี ร่วมกับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายนต์ไพร
ชาญจิตต์ และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ทำการสำรวจดอยภูซางเพื่อ
แนะนำให้ชาวบ้านในพื้นที่รู้จักว่าสะเก็ดหิน
เกิดจากฝีมือของมนุษย์เมื่อหลายพันปี เป็น
หลักฐานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และ
โบราณคดีอันทรงคุณค่า ควรเก็บรักษาไว้ไม่ให้

ผู้ใดบุกรุกหรือเก็บไปขาย

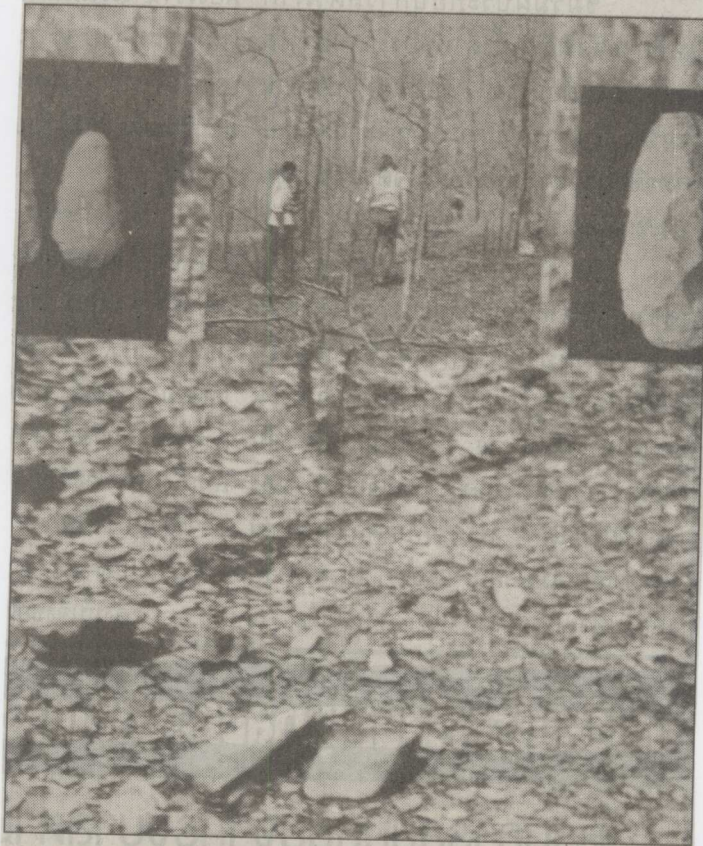
จากความสำคัญดังกล่าวชาวบ้านใน
ต.นาขานจึงผสนศรัทธาในพระพุทธศาสนา
มากำหนดขอบเขตเพื่อปกป้องดอยภูซาง
จากการบุกรุก โดยประกอบพิธีบวงสรวงและ
ประกาศสัตย์ปฏิญาณว่าจะไม่เก็บหิน ไม่
บุกรุกพื้นที่ ซึ่งทางชุมชนได้ร่วมกันกำหนด
ขอบเขตพื้นที่เพื่อไว้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า
ทางโบราณคดี

จากคุณค่าการเป็นแหล่งอุตสาหกรรม
ผลิตเครื่องมือยุคหินที่ยิ่งใหญ่และยัง
คงความสมบูรณ์ ทำให้จังหวัดน่านได้ดำเนิน
การขอขึ้นทะเบียนดอยภูซาง ให้เป็นแหล่ง
มรดกโลก และได้ทำการบวงสรวงเทพยดา
ปกป้องรักษาและวิญญาณของบรรพชนซึ่งได้

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	14 เม.ย. 2552	18	6482	5

เคยตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณดอยภูซาง เพื่อความเป็นสิริมงคลสำหรับการเริ่มต้นชุดค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยชาวบ้านร่วมกับสำนักงานโบราณคดีได้ทำการขุดค้นในบริเวณไร่ข้าวโพดริมฝั่งแม่น้ำชาวทางทิศตะวันตกของดอยภูซาง ซึ่งคาดว่าจะพบหลักฐานชิ้นสำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งอาจสามารถนำไปประนุถึงการตั้งถิ่นฐาน รวมถึงการกำหนดอายุของแหล่งโบราณคดีแห่งนี้ต่อไป

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakpong@chiangmainews.co.th

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 14 เม.ย. 2552	ปีที่ 18	ฉบับที่ 6482	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

จากคุณค่าการเป็นแหล่ง
อุตสาหกรรมผลิตเครื่องมือยุคหินที่
ยิ่งใหญ่และยังคงความสมบูรณ์ ทำให้
จังหวัดน่านได้ดำเนินการขอขึ้น
ทะเบียนดอยภูซาง ให้เป็นแหล่งมรดก
โลก และได้ทำการบวงสรวงเทพยดา
ปกป้องรักษาและวิญญาณของ
บรรพชนซึ่งได้เคยตั้งถิ่นฐานอยู่ใน
บริเวณดอยภูซาง เพื่อความเป็นสิริ
มงคลสำหรับการเริ่มต้นยุคค้นหลัก
ฐานทางประวัติศาสตร์

